

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom

KLASA: UP/I-351-03/20-08/34

URBROJ: 517-05-1-2-22-29

Zagreb, 4. svibnja 2022.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, OIB 19370100881 na temelju odredbe članka 89. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) i odredbe članka 21. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), povodom zahtjeva nositelja zahvata FASSA d.o.o., Jadranska 1, Obrovac, OIB 87872797028 za procjenu utjecaja na okoliš eksploatacije ciglarske gline na budućem eksploatacijskom polju „Rašinovac“, Zadarska županija, donosi

RJEŠENJE

- I. Namjeravani zahvat – eksploatacije ciglarske gline na budućem eksploatacijskom polju „Rašinovac“, Grad Nin, Zadarska županija, nositelja zahvata FASSA d.o.o., Jadranska 1 iz Obrovnca, temeljem studije o utjecaju na okoliš koju je izradio u listopadu 2020. godine, a dopunio u travnju 2021. godine i prosincu 2021. godine ovlaštenik Mundo Melius d.o.o. iz Zagreba – prihvatljiv je za okoliš i ekološku mrežu, uz primjenu zakonom propisanih i ovim Rješenjem utvrđenih mjera zaštite okoliša i mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže (A) i provedbu programa praćenja stanja okoliša i ekološke mreže (B).**

A. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I EKOLOŠKE MREŽE

A. 1. Mjere zaštite tijekom pripreme i eksploatacije

Opće mjere

- A.1.1. Ograditi površinski kop.
- A.1.2. Proširiti pristupnu cestu i izgraditi ugibalište, a zadnjih 50 m prije priključka sa županijskom cestom ŽC6011 asfaltirati.
- A.1.3. Spoj sa županijskom cestom (poprečni priključak) izraditi na način da je osiguran siguran izlaz/ulaz sa/na županijsku cestu.

Bioraznolikost (staništa, flora, fauna)

- A.1.4. Ograničiti kretanje mehanizacije na zonu radova kako bi se smanjila oštećenja vegetacije i lokvi uz rub lokacije, posebno u sjeveroistočnom i sjeverozapadnom dijelu eksploatacijskog polja (u dalnjem u tekstu: EP).
- A.1.5. U slučaju pojave invazivnih biljnih vrsta, provoditi njihovo uklanjanje.

Mjere ublažavanja negativnog utjecaja na ciljne vrste i cjelovitost područja ekološke mreže

- A.1.6. Izvođenje pripremnih radova (uklanjanje vegetacije) prilagoditi sezoni gniježđenja i odgajanja mladih ciljnih vrsta ptica odnosno provesti ih u periodu od kolovoza do ožujka izvan sezone gniježđenja.
- A.1.7. Koristiti malobučne strojeve, sredstva za rad i transport.
- A.1.8. Koristiti ekološki prihvatljiva rasvjetna tijela usmjerenja prema tlu.
- A.1.9. Ako se radovi izvode tijekom sezone gniježđenja livadnih vrsta ptica prije svega primorske trepteljke, posebno u razdoblju od kraja mjeseca travnja do kraja mjeseca lipnja kada su ptice na gnijezdima, smanjiti buku i intenzitet radova radi uspostave boljih ekoloških uvjeta tijekom sezone gniježđenja na način da se radovi započnu u kasnijim jutarnjim satima (iza 9 sati) kako bi ptice mogle nesmetano koristiti rane jutarnje sate za hranjenje te s radovima završiti uvečer dva sata prije sumraka (do 18 sati).

Vode, vodna tijela i tlo

- A.1.10. Dvostijeni spremnik goriva smjestiti u natkriveni prostor sa tankvanom koja može primiti cijeli volumen spremnika.
- A.1.11. Plato za pretakanje goriva izvesti sa nadstrešnicom i obodno osigurati zidićem te zatvorenim sustavom prikupljati eventualno proliveno gorivo sa platoa za pretakanje goriva u za to predviđene zatvorene spremnike s osiguranim pražnjenjem i odvozom putem ovlaštene osobe.
- A.1.12. Spremnike ulja držati nadzemno u posebnim vodonepropusnim zatvorenim prostorima bez odvodnje ("eko-kontejner").
- A.1.13. Sanitarne otpadne vode skupljati u mobilnom sanitarnom čvoru koji će prazniti ovlaštena osoba.
- A.1.14. Uklonjeno tlo privremeno odlagati unutar EP i koristiti za potrebe biološke rekultivacije.
- A.1.15. Predvidjeti/planirati izgradnju zaštitnih vodnih građevina od utjecaja poplavnih voda iz retencije Rašinovac, a prema uvjetima Hrvatskih voda koji će se propisati kroz postupak ishodjenja lokacijske dozvole.

Zrak

- A.1.16. Manipulativne površine, unutarnje transportne putove kao i pristupnu cestu za vrijeme sušnih dana prskati vodom.
- A.1.17. Upotrebljavati strojeve koji zadovoljavaju važeće propise i ne ispuštaju u zrak onečišćujuće tvari iznad propisanih vrijednosti.

Krajobraz

- A.1.18. U fazi izrade glavnog rudarskog projekta, izraditi i projekt krajobraznog uređenja koji će izraditi ovlašteni krajobrazni arhitekt u suradnji s ostalim stručnjacima. Krajobrazno uređenje i biološku rekultivaciju predviđenu projektom, uskladiti s dinamikom razvoja eksploatacije.

- A.1.19. Biološku rekultivaciju provoditi sadnjom autohtonih biljnih vrsta prema dinamici predviđenoj projektom krajobraznog uređenja. Biološku rekultivaciju započeti nakon što se stabiliziraju etaže po fazama iz projekta krajobraznog uređenja.
- A.1.20. Tehničku sanaciju i biološku rekultivaciju provoditi usporedno s razvojem rudarskih radova, na dijelovima EP gdje je završena eksploatacija.

Buka

- A.1.21. Aktivnosti na EP obavljati tijekom dnevnog razdoblja.

Otpad

- A.1.22. Opasni otpad skupljati u odgovarajuće označenim i zatvorenim spremnicima s vodonepropusnom tankvanom, te predavati ovlaštenoj osobi.
- A.1.23. Neopasni otpad odvojeno skupljati prema vrsti i predavati ovlaštenoj osobi.

Kulturno-povijesna baština

- A.1.24. Ako se tijekom eksploatacije nađe na arheološke ili druge kulturno-povijesne nalaze prekinuti radove i o pronalasku izvijestiti nadležni konzervatorski odjel.

Nekontrolirani događaji

- A.1.25. U slučaju izljevanja goriva poduzeti mjere za sprječavanje daljnog razljevanja (osigurati minimalno 50 kg apsorpcijskog sredstva za uklanjanje prolivenog goriva). Ostatke čišćenja (opasan otpad) predati ovlaštenoj osobi.

A.2. Mjere zaštite nakon prestanka eksploatacije

- A.2.1. Završnu biološku rekultivaciju provesti prema projektu krajobraznog uređenja u roku godine dana nakon završetka eksploatacije.

B. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA I EKOLOŠKE MREŽE

Zrak

- B.1.** Mjeriti količinu ukupne taložne tvari (UTT). Lokacija sedimentatora određena je točkom T1 (Prilog 1.), a mikrolokaciju će odrediti pravna osoba ovlaštena za praćenje kvalitete zraka kako bi dobiveni rezultati mjerenja pokazali stanje UTT uslijed rada zahvata. Mjerenja provoditi jednu godinu nakon čega nadležno tijelo odlučuje o potrebi daljnog praćenja.

Krajobraz

- B.2.** Sukladno projektu krajobraznog uređenja, provesti kontrolu tehničke sanacije i biološke rekultivacije, stanje saniranih površina odnosno provedbu mjera održavanja propisanih projektom krajobraznog uređenja, najmanje jednom u tri godine.

Buka

- B.3.** Mjerenja razina buke provoditi na referentnoj točki T1 (Prilog 1.), u uvjetima rada strojeva maksimalnim kapacitetom. Prva mjerenja provesti na početku eksploatacije, a nakon toga mjerenja provoditi u vremenskim razmacima od tri godine te pri izmjeni

radnih strojeva. Ovlaštena pravna osoba za mjerjenje buke može odrediti i druge mjerne točke.

Ekološka mreža

- B.4.1.** Provesti dvogodišnji monitoring ptica radi utvrđivanja bogatstva i raznolikosti vrsta, te u kojoj su se mjeri pojavile nove vrste, odnosno kakav im je status ugroženosti.
 - B.4.2.** Obilazak četiri puta godišnje po sezonomama treba uključiti posjet staništu i utvrđivanje bogatstva i raznolikosti zajednice ptica.
 - B.4.3.** Po završetku sanacije po pojedinim fazama pratiti uspješnost uspostave prirodne vegetacije te o tome izvjestiti nadležno tijelo zaštite prirode.
 - B.4.4.** Tijekom travnja i svibnja utvrditi kada se ptice i u koje vrijeme najviše zadržavaju u obližnjim travnjacima.
 - B.4.5.** Utvrditi brojnost grijezdeće populacije na okolnom području te kolika je brojnost zlatovrane, sivog i rusog svračka, primorske trepteljke, ševe krunice i eje livadarke.
 - B.4.6.** Rezultate monitoringa dostavljati središnjem tijelu državne uprave nadležnom za zaštitu prirode na kraju svake godine praćenja. Ovisno o rezultatima provedenog monitoringa, u završnom izvješću procijeniti postoji li potreba za daljnjim praćenjem.
- II.** Nositelj zahvata FASSA d.o.o., Jadranska 1 iz Obrovca, dužan je osigurati provedbu mjera zaštite okoliša i mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže (A) i programa praćenja stanja okoliša i ekološke mreže (B), kako je to određeno ovim rješenjem.
- III.** Rezultate praćenja stanja okoliša i ekološke mreže nositelj zahvata FASSA d.o.o., Jadranska 1 iz Obrovca, je obvezan dostavljati Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja na propisani način i u propisanim rokovima sukladno posebnom propisu kojim je uređena dostava podataka u informacijski sustav.
- IV.** Ministarstvo pridržava pravo opoziva ovog Rješenja ako nositelj zahvata ne provodi ovim Rješenjem propisane mjere zaštite i program praćenja, te ukoliko nositelj zahvata ne provodi dodatne mjere ublažavanja i program praćenja ako ih, temeljem završnog izvješća praćenja, središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode propiše.
- V.** Nositelj zahvata FASSA d.o.o., Jadranska 1 iz Obrovca podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja na okoliš zahvata iz točke I. izreke ovog rješenja. O troškovima ovog postupka odlučit će se posebnim rješenjem koje prileži u spisu predmeta.
- VI.** Ovo rješenje prestaje važiti ako u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja nositelj zahvata FASSA d.o.o., Jadranska 1 iz Obrovca, ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata FASSA d.o.o., Jadranska 1 iz Obrovca, može se jednom produžiti na još dvije godine, uz uvjet da se nisu promjenili uvjeti utvrđeni ovim rješenjem.
- VII.** Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.
- VIII.** Sastavni dio ovog Rješenja su sljedeći grafički prilozi:

- Prilog 1. Šira situacija
- Prilog 2. Početno stanje
- Prilog 3. Razvojna faza EP
- Prilog 4. Razvojna faza EP
- Prilog 5. Završno stanje EP

Obrazloženje

Nositelj zahvata FASSA d.o.o. iz Obrovca podnio je Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (u dalnjem tekstu: Ministarstvo) 9. listopada 2020. zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš eksploatacije ciglarske gline na budućem eksploatacijskom polju "Rašinovac". U zahtjevu su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 80. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (dalje u tekstu: Zakon) te članka 8. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (dalje u tekstu: Uredba), kao što su:

- Potvrda Uprave za dozvole državnog značaja Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine o usklađenosti zahvata s prostorno-planskom dokumentacijom (KLASA: 350-02/20-02/22; URBROJ: 531-06-2-3-20-2 od 14. lipnja 2020. godine). Potvrda Uprave za dozvole državnog značaja Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine o usklađenosti zahvata s prostorno-planskom dokumentacijom (KLASA: 350-02/20-02/22; URBROJ: 531-06-2-3-20-4 od 22. siječnja 2021. godine).
- Rješenje Uprave za zaštitu prirode Ministarstva (KLASA: UP/I-612-07/20-60/28; URBROJ: 517-05-2-2-20-5 od 9. srpnja 2020. godine) da je za planirani zahvat potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.
- Studija o utjecaju na okoliš (dalje u tekstu: Studija), koju je izradio ovlaštenik Mundo Melius d.o.o. iz Zagreba, kojem je Ministarstvo izdalo Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/20-08/04; URBROJ: 517-03-1-2-20-6 od 7. srpnja 2020. godine) Studija je izrađena u listopadu 2020. godine, a dopunjena u travnju i prosincu 2021. godine. Voditelj izrade Studije je mr.sc. Goran Pašalić, dipl.ing.rud.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka procjene utjecaja na okoliš, sukladno članku 160. stavku 1. i članku 162. stavku 1. Zakona i članku 7. stavku 1. i točke 1. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 16. studenoga 2020. godine **Informacija o zahtjevu** nositelja zahvata za provedbom postupka procjene utjecaja na okoliš za predmetni zahvat (KLASA: UP/I-351-03/20-08/34; URBROJ: 517-03-1-2-20-3 od 11. studenoga 2020. godine).

Odluka o imenovanju savjetodavnog stručnog povjerenstva u postupku procjene utjecaja na okoliš (dalje u tekstu: Povjerenstvo) donesena je temeljem članka 87. stavaka 1., 4. i 5. Zakona 9. prosinca 2020. godine (KLASA: UP/I-351-03/20-08/34; URBROJ: 517-03-1-2-20-7). Povjerenstvo je održalo tri sjednice.

Na **prvoj sjednici** održanoj 21. siječnja 2021. godine putem videokonferencije, Povjerenstvo je utvrdilo da Studija zahtijeva određene dorade i izmjene. Na **drugoj sjednici** Povjerenstva održanoj 22. ožujka 2021. godine putem videokonferencije, Povjerenstvo je utvrdilo da je Studija cjelovita i stručno utemeljena te predložilo da se izmijenjena i dopunjena Studija uputi na javnu

raspravu. Ministarstvo je 19. travnja 2021. godine donijelo **Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu** (KLASA: UP/I-351-03/20-08/34; URBROJ: 517-05-1-2-21-14), a **zamolbom za pravnu pomoć** (KLASA: UP/I-351-03/20-08/34; URBROJ: 517-05-1-2-15 od 19. travnja 2021. godine) povjerilo je koordinaciju (osiguranje i provedbu) javne rasprave Upravnem odjelu za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije. **Javna rasprava** provedena je u skladu sa člankom 162. stavkom 2. Zakona, u razdoblju od 29. travnja do 28. svibnja 2021. godine u službenim prostorijama Grada Nina, Višeslavov trg 1, Nin, svakog radnog dana u uredovno radno vrijeme. Obavijest o javnoj raspravi objavljena je u dnevnom listu „Zadarski list“, na oglašnim pločama i internetskim stranicama Zadarske županije (www.zadarska-zupanija.hr) i Grada Nina (www.grad-nin.hr) te na internetskim stranicama Ministarstva (<https://mingor.gov.hr/>). U sklopu javne rasprave održano je javno izlaganje 25. svibnja 2021. godine s početkom u 12:00 sati u prostorijama Doma kulture, Trg hrvatskih branitelja 1, u Ninu (kod pošte). Prema izvješću Upravnog odjela za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije o održanoj javnoj raspravi (KLASA: 351-04/20-01/163; URBROJ: 2198/1-07/2-21-15 od 10. lipnja 2021. godine), tijekom javnog uvida i javne rasprave u knjige primjedbi izloženu uz Studiju u Gradu Ninu upisana je jedna zajednička primjedba trgovačkih društava Grupa Nida d.o.o. iz Metkovića i Trešnja d.o.o. iz Zagreba. U Grad Nin zaprimljene su primjedbe putem pošte koje su dostavili Prirodoslovno društvo „Drava“ iz Virovitice i Vigens d.o.o. iz Kožinog. Tijekom javnog uvida u Zadarskoj županiji putem službene elektroničke pošte i pošte zaprimljene su primjedbe Prirodoslovnog društva „Drava“ iz Virovitice i Vigens d.o.o. iz Kožinog, Udruge BIOM iz Zagreba, Hrvatskog društva za zaštitu ptica i prirode iz Osijeka, HAZU, Zavoda za ornitologiju iz Zagreba i zajednička primjedba trgovačkih društava Grupa Nida d.o.o. iz Metkovića i Trešnja d.o.o. iz Zagreba. Primjedbe Hrvatskog društva za zaštitu ptica i prirode iz Osijeka i HAZU, Zavoda za ornitologiju iz Zagreba zaprimljene su i u Ministarstvu, no istovjetne su primjedbama dostavljenim Upravnom odjelu za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije.

Zaprimljene primjedbe, u bitnom se odnose na: ugroženi udio gniježđenih populacija ciljnih vrsta POP HR1000024 Ravni Kotari, gubitak staništa ptica, valorizaciju ostalih kriterija ocjene značajnosti utjecaja, područja istraživanja faune ptica, Ninske solane te Kraljičine plaže, kumulativni utjecaj, mjere ublažavanja negativnog utjecaja na ciljne vrste i cjelovitost područja ekološke mreže, da se na stranici 110. i 111. Studije navodi da nije uočena nijedna strogo zaštićena vrsta, tehničku sanaciju, utjecaj na cjelovitost područja ekološke mreže, program praćenja stanja okoliša i objašnjenje pojma „akumulacije“, odnosno kako je ona povezana sa zahvatom. Iznesene su i primjedbe da je tvrtka Vigens ugovorni koncesionar i posjednik 80 ha poljoprivrednog zemljišta zvanog Rašinovac te da je isto odlukom Vlade RH predano na upravljanje tvrtki Vigens, da je dio pristupnog puta u vlasništvu tvrtke Vigens, da su Izmjenom i dopunom prostornog plana grada Nina („Narodne novine“, broj 20/18, 115/18 i 98/18) poljoprivredno zemljište P1 označile oznakom ciglarskog iskopa, da Studija nije obuhvatila okruženje za pravilno verificiranje planiranog zahvata u prostoru, da se površine koje su predmet Studija nalaze u režimu ekološke proizvodnje i da su u kontinuiranom nadzoru javnih tijela, da je zbog održavanja korištenih površina došlo do iznimne obnove biljnih i životinjskih vrsta, da su sukladno strategiji grada Nina (2016.-2020.) izmjenom prostornog plana donesene smjernice na segment poljoprivrede i turizma, da je ignorirala zakonom definiranu obvezu održavanja i zabrane prenamjene trajnih pašnjaka i travnjaka. Također iznesene su primjedbe da Studija nije obuhvatila manje privatne poljoprivredne posjede te najveće ekološko područje nasada voćaka i maslina u RH na 300 ha u neposrednoj blizini, ispiranja znatnih količina finog sedimenta, proširenje pristupnog puta, da nije obuhvatila ni utjecaj vjetrom raznošene fine prašine gline, da krivo ukazuje na moguće uništavanje ptica košnjom, da volumen iskopa zadire u najvrjedniji dio grada Nina visoko očuvane

livade u ekološkom statusu, da za zahvat ne postoje pravne pretpostavke, da zahvat nije moguće odobriti bez rješavanja imovinsko-pravnih odnosa te da prema informacijama dostupnima u medijima zahvat predstavlja kriminal.

Povjerenstvo je na **trećoj sjednici** održanoj 13. prosinca 2021. godine putem videokonferencije, u skladu s člancima 14. i 6. Uredbe razmotrilo mišljenja nadležnih tijela, izvješće o provedenoj javnoj raspravi i odgovore na primjedbe s iste te donijelo Mišljenje o prihvatljivosti zahvata, kojim je ocijenilo predmetni zahvat prihvatljivim za okoliš uz primjenu predloženih mjera zaštite okoliša i ekološke mreže i program praćenja stanja okoliša i ekološke mreže.

Obrazloženje prihvaćanja odnosno ne prihvaćanja primjedbi je sljedeće:

- Primjedbe koje se odnose na ugroženi udio gniježđenih populacija ciljnih vrsta POP HR1000024 Ravni Kotari nisu prihvaćene. Eja livadarka nije se gnijezdila u 2021. godini na livadi na kojoj bi se trebao provoditi planirani zahvat, dok je u kolovozu 2020. godine zabilježena na preletu iznad livadnog staništa u potrazi za hranom, stoga gnijezdeća populacija u ovom slučaju nije ugrožena. Isto vrijedi i za zlatovranu gdje su tijekom 2020. godine postavljene dvije kućice za gniježđenje zlatovrana koja je zabilježena za sada s 1 parom u 2020. godini i s 2 para u 2021. godini. Rubne sastojine grmlja i šumaraka oko lokacije planiranog zahvata značajno obogaćuju područje vrstama i važno su mjesto gniježđenja zlatovrane te se ova staništa neće degradirati, već će ostati nedirnuta. Iako zlatovrane pretražuju područje na udaljenosti i do 5 km od svojih gnijezdilišta smatra se da ostaje dovoljno okolnih livadnih površina za njihovu ishranu, koja može podržavati postojeću populaciju uz mogućnost polaganog rasta cijele populacije. Premda preljeće u potrazi za hranom i veće udaljenosti nije zabilježeno više jedinki u ovom području. Bokanjačko blato sa svojim livadnim staništima pruža optimalne količine hrane za prehranu nacionalne populacije od 17%. Ptice neće letjeti na veće udaljenosti od 3 km ako u užem području gniježđenja uspješno zadovoljavaju svoje prehrambene potrebe. Travnjaci su ključna područja za ishranu zlatovrane, no zahvat je u odnosu na preostale livade i okolna livadna staništa površinski mali i neće značajnije utjecati na gnijezdeću populaciju zlatovrane. Prilikom terenskih izlazaka u svibnju 2021. i kolovozu 2020. nije zabilježen veći broj jedinki zlatovrane na hranjenju na livadama predmetnog zahvata tako da se ne može tvrditi da je baš ova livada od presudnog značaja za ishranu zlatovrana s Bokanjca te stoga nema značajnijeg negativnog i nepovoljnog utjecaja na ishranu zlatovrane. Isto vrijedi i za druge vrste npr. poljsku ševu, primorsku trepteljku koje se u 2021. godini nisu gnijezdile na području s visokom i gustom travom. Visina trave prelazi u većem dijelu sastojine travnjaka 1 m pa je travnjak jedino pogodan kao gnijezdilište manjeg broja vrsta 10 parova prepelice, 8 parova trčke, 5 parova fazana, 20 parova velike strnadice, 5 parova šivalice i 4 para kratkoprste ševe koje su zabilježene u travnju i svibnju 2021. god. Sve vrste su stabilne brojnosti u Hrvatskoj. Očito je da se radi o manjim populacijama te da livade predmetnog zahvata neće bitnije ugroziti brojnost spomenutih vrsta ptica gnjezdarica. Gubitkom livadnog staništa neće se izgubiti značajnija hranilišta zlatovrane, jer ove livade nisu jedino stanište važno za ishranu zlatovrane, kada se na samom Bokanjcu i okolnim bližim livadama nalaze pogodna staništa s optimalnom količinom hrane, koja mogu zadovoljiti populaciju od 17 do 20 parova. Mali sokol je zabilježen na preletu, ali ne i na zimovanju. Eja strnjarica se zadržavala zimi s jednim primjerkom koji je zimovao i povremeno prelijetao područje zahvata prema okolnim

livadnim područjima. U svibnju 2021. godine, prilikom terenskog izlaska je zabilježen prelet eje močvarice (*Circus aeruginosus*), koja je zabilježena na proljetnom preletu.

- Primjedba koja se odnosi na gubitak staništa ptica nije prihvaćena. Planirani zahvat je površinski, značajnije manji (ispod 1%). Također, nastankom strmih odrona stvorit će se pogodna staništa za pčelaricu kao i za manje lokve u dnu iskopa i u rubnim dijelovima zahvata, čime se stvaraju mogućnosti dodatne prehrane i mogućnost više pogodnih pojilišta s vodom za ptice gnjezdarice okolnih livadnih područja. Time će se uz okolne travnjake povećati pogodne vodene površine za pojilišta i ishranu insektivornih vrsta ptica, pa time i zlatovrana. Invazivna trava *Hainaldia villosa* je značajno osiromašila biljne vrste na cijeloj livadi. Okolna livadna područja pogodna su za prihvrat ionako malog broja preostalih jedinki populacija s postojeće livade. U pojedinim godinama u nekim livadama ima više hrane, dok je u drugim slabija, što svakako pridonosi brojnosti i raznolikosti zajednice ptica gnjezdarica na livadnim staništima. Detaljnija istraživanja smrtnosti ptica tek mogu pokazati je li uspješnost gniježđenja bolja ili lošija, o čemu nema konkretnih podataka ali isto tako niti o smrtnosti mladih jedinki gnijezdeće populacije. Temeljem Rješenja Ministarstva obzirom da se nisu mogli isključiti značajni negativni utjecaji na očuvanje prirode proveden je postupak Glavne ocjene o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu.
- Primjedba koja se odnosi na valorizaciju ostalih kriterija ocjene značajnosti utjecaja je prihvaćena. Studija je korigirana i dopunjena u dijelu koji se odnosi na podatke o zaštićenim vrstama. Prihvaća se konstatacija važnosti zlatovrane i ugroženosti nacionalne populacije, te smatramo da je očuvanje rubnih dijelova šumaraka i grmlja značajno za gniježđenje para koji obitava na području zahvata (zabilježena dva para u 2021. godini i 1 par u 2020. godini). Zahvatom će se otvoriti dodatne mogućnosti za prehranu i zadržavanje drugih stabilnih vrsta ptica gnjezdarica u ovom području, malog svračka, velike strnadice i sl. Dosadašnja istraživanja pokazuju polagani trend rasta brojnosti zlatovrane, koja je sada zabilježena s brojnošću od preko 100 parova na širem području Ravnih kotara i polagani trend rasta te zauzimanja širih teritorija rubnih dijelova Ravnih kotara, područje Zelengrada, iznad rijeke Zrmanje, Kistanja na rijeci Krki, tako da je rasprostranjenost vrste nešto veća od dosadašnje. U tom slučaju 1 par zlatovrane u predmetnom zahvatu predstavlja 1%, odnosno 2 para 2% nacionalne populacije. Smatra se da je glavni razlog male brojnosti zlatovrane premalo starih stabala topola, vrba i hrastova u poljoprivrednom području, koja bi bila pogodna za gniježđenje zlatovrane sa potrebnim stariim poludupljama i pukotinama. To je ključan razlog trenutne brojnosti zlatovrane u Ravnim kotarima.
- Primjedba koja se odnosi na područje istraživanja faune ptica na području Ninske solane i Kraljičine plaže nije prihvaćena. U Studiji je sagledan veći dio područja čime je istaknuta značajnost cijelog Ninskog zaljeva s Ninskim solanama i Kraljičinom plažom. Ptice preljeću ovo područje prema solanama i Kraljičinoj plaži bilo u vrijeme selidbe, proljetne i jesenske, u potrazi za noćilištima i sl. Bokanjačko blato je udaljeno oko 3,3 km od područja zahvata. Sa svojim livadnim staništima pruža optimalne količine hrane za prehranu nacionalne populacije zlatovrane od 17%. Samo područje Bokanjca i bliža područja su sasvim dovoljno bogato ponudom hrane za ishranu zlatovrane. Glutz von

Blotzheim (1994.) ističe da se od gnijezdilišta preleti odvijaju u radijusu na udaljenosti do 1, iznimno 2 km. Pregledom ostale literature (Cramp 1995.) mogući su preleti od 3 – 5 km. Postoji stoga vjerojatnost da ptice u potrazi za hranom preljeću udaljenosti od 3-5 km iz kolonije na Bokanjačkom blatu. Ptice neće letjeti na veće udaljenosti od 3 km ako u užem području gnijezđenja uspješno zadovoljavaju svoje prehrambene potrebe. Prilikom terenskih izlazaka u svibnju 2021. godine i kolovozu 2020. godine nije zabilježen veći broj jedinki zlatovrane na hranjenju na livadama predmetnog zahvata te se ne može tvrditi da je baš ova livada od presudnog značaja za ishranu zlatovrana s Bokanjca.

- Primjedba koja se odnosi na kumulativni utjecaj nije prihvaćena. Kumulativni utjecaji su sagledani za sve zahvate za koje su provedeni postupci procjene utjecaja na okoliš odnosno ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te Glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu. U obzir su uzeti svi postojeći i /ili odobreni zahvati koji imaju do sada izdana rješenja za predviđene aktivnosti u području ekološke mreže HR1000024 Ravni kotari. U krugu od 1 000 m osim planirane solarne elektrane "Grbe", nema postojećih odnosno odobrenih zahvata s kojim bi eksploatacija imala kumulativni utjecaj. Također, polagani trend porasta brojnosti zlatovrane ide u prilog tvrdnji da postoje povoljni uvjeti za porast populacije ove kritično ugrožene vrste na širem području Ravnih kotara.
- Primjedba koja se odnosi na mjere ublažavanja negativnog utjecaja na ciljne vrste i cjelovitost područja ekološke mreže nije prihvaćena. U Studiji je jasno pokazano da je površina zahvata mnogo manja od preostalih travnjačkih površina koje su pogodne za ishranu zlatovrane. Osim toga zajednica ptica gnjezdarica prema podacima iz travnja i svibnja 2021. godine je malobrojna, siromašna najvjerojatnije uslijed rane košnje usred sezone gnijezđenja tako da će zasigurno ovako mali broj vrsta naći pogodna staništa u okruženju i da će uspješno naseliti susjedna područja ili rubne dijelove šumaraka u blizini iskopa. Iskop će se osim toga odvijati postepeno u pojedinim fazama. Svako stanište ima svoj kapacitet, ali u slučaju malog broja vrsta na gnijezđenju, ostala livadna staništa imat će dovoljan kapacitet za preraspodjelu ptica gnjezdarica, tim više što je površina utjecaja znatno manja u odnosu na preostale livadne travnjake u okruženju. Mjere korištenja iskopa predviđene su u određenim dijelovima dana uz poštivanje jutarnje aktivnosti i ishranu te hranjenje mladih. Glavni dio aktivnosti i iskopi bi se odvijali nakon završetka ranojutarnjeg hranjenja mladih, zatim bi se odvijali u danu kada je aktivnost ptica najmanja, odnosno radovi bi se prekinuli u kasnim poslijepodnevnim satima kako se ptice ne bi uznemiravalo na gnijezdu prilikom kasnopopodnevnog hranjenja. S obzirom da se radovi na iskopu provode u fazama, pojedini dijelovi na kojima neće više biti eksploatacije će se sanirati. Također, uklanjanje invazivnih vrsta svakako će biti povoljno za vrste koje će se ovdje održati u rubnim dijelovima livada te za pojedine rijetke i ugrožene biljne vrste, pogotovo orhideje. Osim toga, orhideje nastanjuju okolna livadna staništa posebno na nasipima kanala ili na nasipu Ninske solane.
- Primjedba da se na stranici 110. i 111. Studije navodi da nije uočena nijedna strogo zaštićena vrsta je prihvaćena. Studija je dopunjena u dijelu koji se odnosi na podatke o zaštićenim vrstama.

- Primjedba koja se odnosi na tehničku sanaciju je prihvaćena. Idejni projekt temeljem kojeg je izrađena Studija samo načelno daje razvoj površinskog kopa, a detaljne faze se prikazuju u Glavnom rudarskom projektu u kojem je obrazložena i tehnička sanacija. U Studiji je navedeno trajanje pojedine faze kao i količina mineralne sirovine koja se planira eksploatirati. Na prilogu 3. razvojne faze eksploatacije je označeno područje površine 8,4 ha, koje će se nakon završetka razvojne faze ozeleniti. Propisana je mjera zaštite okoliša u točki A.1.20. gdje će se tehnička sanacija i biološka rekultivacija provoditi usporedno s razvojem rudarskih radova, na dijelovima EP gdje je završena eksploatacija. Eksploatacijom gline stvorit će se strmi odroni značajni za gniježđenje pčelarice te će uz pojedine površine postojati manje površine s vodom pogodne za ishranu i kao pojilište više vrsta ptica, od kojih su neke ciljne vrste područja HR1000024 Ravni kotari. Bez obzira na udio gline, u površinskim slojevima će sigurno biti pogodni uvjeti za kopanje gnijezda upravo za pčelarice. Pojedine ulazne rupe na gnijezdima pčelarica mogu iskoristiti i zlatovrane za gniježđenje (Glutz von Blotzheim 1994). Korištenjem mineralnih sirovina nestat će vrijedno stanište no sanacijom i prenamjenom područja mogu se dobiti manje lokve i vrijedna vodena staništa, kao i strmi usjeci pogodni kao gnjezdilište drugim ptičjim vrstama, a u ovom slučaju i zlatovrani. Nedostatak lokvi u krškom području u ovom slučaju u livadnim staništima poput Ravnih kotara mogu doprinijeti da se možda razvije neka manja lokva ili jezero kao ono na području Suhovara, koje je danas zanimljivo stanište ptica. Vršni dijelovi iskopa imat će manje količine čestica gline, uslijed postojećeg korjenskog sustava biljaka i tlo će biti rahlije, te pogodno za kopanje rupa pčelaricama.
- Primjedba koja se odnosi na predložen program praćenja stanja okoliša i objašnjenje pojma akumulacije odnosno kako je ona povezana sa zahvatom je djelomično prihvaćena. Istraživanja u travnju i svibnju 2021. godini pokazuju da je brojnost gnjezdarica na livadnim staništima mala, a košnja trave u vrijeme sezone gniježđenja dovodi do uništavanja ionako malog broja vrsta gnjezdarica koje se ovdje gnijezde. Rubne sastojine grmlja i šumaraka značajno obogaćuju područje vrstama i važno su mjesto gniježđenja zlatovrane te se ova staništa neće degradirati, već će ostati nedirnuta. Iako zlatovrane pretražuju područje na udaljenosti i do 5 km od svojih gnjezdilišta smatra se da ostaje dovoljno okolnih livadnih površina za njihovu ishranu, koja može podržavati postojeću populaciju uz mogućnosti polaganog rasta cijele populacije. Treba istaknuti da je zlatovrana selica i da 7 mjeseci provede na putu do svojih zimovališta i u samom zimovalištu. Činjenica je da zadnjih nekoliko godina unatoč povoljnem trendu pojedinih vrsta u gnjezdilištima, brojnost ptica drastično opada upravo u njihovim zimovalištima. To je isto jedan od čimbenika koji može bitno smanjiti brojnost gnijezdeće populacije. Kod iskopa gline izraz akumulacija je u ovom slučaju neprikladan te je isto ispravljeno u tekstu Studije. Mislilo se na manje lokve koje će se pojaviti u pojedinim poljima iskopa koje će vjerojatno zahvatiti sukcesijski tijek i razvoj močvarne vegetacije, u ovom slučaju trske ili rogoza, što se može smatrati pozitivnim za ptice gnjezdarice okolnih livada u smislu pronalaženja lokvi s vodom – pojilišta, koja nedostaju u krškim staništima, ali i mjesta zadržavanja ili razvijanja pojedinih skupina kukaca pogodnih za ishranu ptica, prije svega pčelarica pa i u ovom slučaju zlatovrane.
- Primjedbe koje se odnose na društvo Vigens d.o.o. koja je ugovorni koncesionar i posjednik 80 ha poljoprivrednog zemljišta zvanog Rašinovac te da je isto odlukom Vlade

RH predano na upravljanje društvu Vigens d.o.o., da je dio pristupnog puta u vlasništvu društva Vigens d.o.o., da su sukladno strategiji grada Nina (2016.-2020.) izmjenom prostornog plana donesene smjernice na segment poljoprivrede i turizma, da su Izmjenom i dopunom prostornog plana grada Nina („Narodne novine“, broj 20/18, 115/18 i 98/18) poljoprivredno zemljište P1 označile oznakom ciglarskog iskopa, da Studija nije obuhvatila okruženje za pravilno verificiranje planiranog zahvata u prostoru, da se površine koje su predmet Studija nalaze u režimu ekološke proizvodnje i da su u kontinuiranom nadzoru javnih tijela, da je zbog održavanja korištenih površina došlo do iznimne obnove biljnih i životinjskih vrsta, na ignoriranje zakonom definiranu obvezu održavanja i zabrane prenamjene trajnih pašnjaka i travnjaka, nije prihvaćeno. U Studiji su analizirani Prostorni plan Zadarske županije ("Službeni glasnik Zadarske županije" broj 2/01, 6/04, 2/05, 17/06, 3/10, 15/14 i 14/15) i Prostorni plan uređenja Grada Nina ("Službeni glasnik Grada Nina" broj 4/02, 13/04, 27/07, 34/08, 3/13, 6/14 i 8/18). U oba prostorna plana lokacija zahvata je određena za eksploraciju gline te je stoga Studija izrađena za buduću eksploraciju ciglarske gline na području koje je prostornim planom određeno za tu namjenu.

- Primjedbe da se u Studiji nisu sagledali manji privatni poljoprivredni posjedi te najveće ekološko područje nasada voćaka i maslina u RH na 300 ha u neposrednoj blizini je djelomično prihvaćena. U poglavlju 3.12.3. Studije je slika na kojoj je ucrtano EP na izvodu iz ARKOD-a na kojem su označene poljoprivredne površine. U poglavlju 3.12.2. navedeno je da se na udaljenosti od oko 1,6 km zračne linije južno od granice EP nalazi plantaža trešanja, a južno od nje plantaža maslina i smokava. Prilikom proračuna koncentracija čestica prašine prikazani su rezultati u odnosu na udaljenost od granice eksploracijskog polja iz kojih se vidi da su proračunate koncentracije već na malim udaljenostima manje od propisanih graničnih vrijednosti. S ciljem kontrole proračunatih vrijednosti predloženo je mjerjenje ukupne taložne tvari na referentnoj točci T1 na udaljenosti od 1,3 km jugozapadno od eksploracijskog polja.
- Primjedbe u vezi ispiranja znatnih količina finog sedimenta nije prihvaćena. Budući da je gлина vodonepropusna te se u slučaju velikih oborina voda zadržava unutar eksploracijskog polja stoga ne može doći do ispiranja. Rezultati proračuna odnosno modeliranja čestica prašine, ukupne taložne tvari i plinovitih onečišćenja pokazuju da su moguće vrijednosti u uvjetima istovremenog rada svih izvora onečišćenja manje od graničnih vrijednosti obzirom na zaštitu zdravlja ljudi, propisanih Uredbom o razinama onečišćujućih tvari u zraku ("Narodne novine", broj 77/20).
- Primjedba koja se odnosi na proširenje pristupnog puta prihvata se. Mjerom zaštite tijekom pripreme i eksploracije; *opće mjere*, točka A.1.2. propisano je da se u cilju osiguranja sigurnog prometa proširi pristupna cesta (između ostalog i izgradnjom ugibališta za sigurno mimoilaženje kamiona) te da se zadnjih 50 m prije priključka sa županijskom cestom asfaltira. Procjena utjecaja uslijed emisije plinovitih onečišćenja nastalih radom strojeva i kamiona obrađena je u poglavlju 4.1.5. Studije. U slučaju nekontroliranog događaja postupa se sukladno operativnom planu intervencija.
- Primjedba koja se odnosi na moguće uništavanje ptica košnjom, te da volumen iskopa zadire u najvrjedniji dio grada Nina visoko očuvane livade u ekološkom statusu se ne

prihvaća. U Studiji je navedeno da košnja trave u vrijeme sezone gniježđenja dovodi do uništavanja ionako malog broja vrsta gnjezdara koje se ovdje gnijezde. Studija je izrađena za buduću eksploataciju ciglarske gline na području koje je prostornim planom određeno za tu namjenu.

- Primjedbe da za zahvat ne postoje pravne pretpostavke te da zahvat nije moguće odobriti bez rješavanja imovinsko-pravnih odnosa se ne prihvata. U jedinstvenom postupku, nakon provedenog javnog nadmetanja, Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta je odabralo trgovačko društvo FASSA d.o.o. Obrovac kao najpovoljnijeg ponuditelja za istraživanje mineralnih sirovina u istražnom prostoru gline "Rašinovac", radi davanja koncesije za eksploataciju mineralnih sirovina. Također, imovinsko-pravni odnosi se rješavaju prije ishođenja koncesije za eksploataciju mineralnih sirovina.
- Primjedba da prema informacijama dostupnima u medijima zahvat predstavlja kriminal se ne prihvata. Primjedba se ne odnosi na Studiju.

Prihvatljivost zahvata obrazložena je na sljedeći način: Zahvat je eksploatacija ciglarske gline na budućem eksploatacijskom polju "Rašinovac". Buduće eksploatacijsko polje "Rašinovac" (u dalnjem tekstu EP) formirat će se unutar odobrenog istražnog prostora "Rašinovac". EP se nalazi u Zadarskoj županiji, na području Grada Nina oko 1,25 km zračne linije sjeveroistočno od najbližeg građevinskog područja naselja Ninski stanovi i oko 1,8 km zapadno od naselja Poljice. EP se nalazi na k.c. 846 k.o. Grbe. Pristup do EP planiran je postojećom makadamskom cestom duljine 2 km koja se spaja sa županijskom cestom ŽC6011.

Tehnološki proces se sastoji od:

- otkopavanja otkrivke/humusa
- utovara otkrivke/humusa
- odlaganja otkrivke/humusa na privremeno unutarnje odlagalište
- otkopavanja mineralne sirovine
- utovara mineralne sirovine
- transporta mineralne sirovine kamionima izvan eksploatacijskog polja.

Početak eksploatacije planiran je na jugoistočnom dijelu EP. Uradit će se silazni usjek s kote K14,5 m n.m. na kotu K10 m n.m. (u dalnjem tekstu se uz kotu ne navodi m n.m.). Ciglarska gлина će se otkopavati do dubina koje su potvrđene elaboratom i rješenjem o rezervama (u I. etapi eksploatacije do dubine između kote K10 i K13). Otkopna fronta će biti pružanja sjever-jug i napredovat će prema istoku, te fronta pružanja istok-zapad napretka prema sjeveru. Mineralna sirovina će se otkopavati u blokovima bagerom u dubinskom i visinskom načinu rada. Visina etaže će biti 5 m. Tijekom eksploatacije mineralne sirovine kako napreduje fronta otkopavanja tako će se i formirati završne etaže i otvarati osnovni plato na južnom dijelu EP, na kojima će biti moguća sanacija otkopanog prostora.

U sljedećoj etapi eksploatacije otkopna fronta će hiti pružanja istok-zapad s napretkom prema sjeveru. Mineralna sirovina će se otkopavati u blokovima bagerom u dubinskom i visinskom načinu rada. Ciglarska gлина će se otkopavati do dubina koje su potvrđene elaboratom i rješenjem o rezervama (u II. etapi eksploatacije do dubine između kote K8 i K15). Visina etaže će biti 5 m. S napredovanjem fronte otkopavanja formirat će se završne kosine i dno iskopa na kojima će se moći pristupiti sanaciji otkopanih prostora. Dosezanjem sjevernih granica EP formiraju se završne kosine na površinskom kopu, te se formira i dno iskopa koje je ograničeno do dubina koje

su potvrđene elaboratom i rješenjem o rezervama (u završnom stanju do dubine između kote K7 i K16).

Prva faza trajat će 8,4 godina, a zauzeta površina eksploatacije bit će 10,72 ha. U ovoj fazi se neće vršiti biološka rekultivacija s obzirom na to da je riječ o početku eksploatacije. Druga faza će trajati 10,3 godina, a zauzeta površina iznosit će 13,19 ha. U drugoj fazi eksploatacije započinje prva faza ozelenjavanja (biološke rekultivacije) otkopanih prostora. Biološka rekultivacija će biti provedena na području od 8,4 ha na području eksploatacije prve faze. Treća faza će trajati 8,8 godina, a površina eksploatacije bit će 11,26 ha. U trećoj fazi eksploatacije započinje druga faza biološke rekultivacije otkopanih prostora. Biološka rekultivacija će biti provedena na području od 26,76 ha na području eksploatacije druge faze, a kako će fronta rudarskih radova odmicati, rekultivirat će se i područje eksploatacije treće faze. Unutar EP predviđeni su sljedeći prateći objekti: kontejneri za smještaj radnika i nadzornog osoblja, mobilni (kemijski) sanitarni čvor, plato za pretakanje goriva i izmjenu ulja s nadstrešnicom, spremnik goriva, eko spremište za ulja i maziva, eko spremište za stare krpe i stara ulja i kolna vaga. Za potrebe eksploatacije koristit će se utovarivač/buldozer, hidraulični bager s obrnutom lopatom i kamioni.

Utjecaji na stanovništvo i zdravlje ljudi su prepoznati kao mogući utjecaji lokalnog karaktera odnosno mogu se očekivati na samoj lokaciji ili u neposrednoj blizini. Najbliže naseljene kuće nalaze se na dovoljnoj udaljenosti od EP (oko 1,3 km). Eksploatacijom neće doći do negativnih utjecaja na stanovništvo. Rezultati proračuna imisijskih koncentracija čestica prašine, ukupne taložne tvari i plinovitih onečišćenja pokazuju da su moguće vrijednosti u uvjetima istovremenog rada svih izvora onečišćenja manje od graničnih vrijednosti obzirom na zaštitu zdravlja ljudi, propisanih Uredbom o razinama onečišćujućih tvari u zraku ("Narodne novine" broj 77/20). Rezultati proračuna razina buke koje će se javljati kao posljedica svih aktivnosti na EP pokazuju da buka neće biti štetna po zdravlje ljudi budući da će vrijednosti biti niže od najviših dopuštenih vrijednosti.

Utjecaj zahvata na bioraznolikost očituje se kroz gubitak staništa i površina pod postojećom vegetacijom, odnosno kroz trajnu prenamjeru zemljišta. Pripremni radovi površinskog kopa obuhvaćat će radeve uklanjanja vegetacije i površinskog sloja tla što uzrokuje promjene, odnosno smanjenje prirodnog staništa i gubitak dijela tla na eksploatacijskom polju. Trajan utjecaj je ograničenog (lokalnog) rasprostiranja, a na dijelu lokacije su izravni gubici staništa, odnosno očekivani utjecaj prostorno je ograničen, a moguće ga je ublažiti. Naime, usporedno s razvojem rudarskih radova provoditi će se tehnička sanacija površinskog kopa, a u dijelovima gdje je izvedena konačna tehnička sanacija provoditi će se biološka rekultivacija prema fazama iz projektne dokumentacije čime će se veći dio površine privesti u (do)prirodno stanje čime će se uspostaviti povoljniji bioekološki uvjeti za razvoj biljnih i životinjskih vrsta. Tijekom eksploatacije, u skladu s fazama i dinamikom i utjecaj na faunu vezan je za gubitak staništa jer se time utječe na smanjenje površina koje su prikladne za hranjenje i reprodukciju, a utjecaj traje kroz cijelo eksploatacijsko razdoblje jednakim intenzitetom (učestalošću). Utjecaj je značajniji kod pripremnih radova koji uključuju skidanje otkrivke, osobito za vrste koje su slabo pokretljive i/ili su svojom ekologijom vezane isključivo za tlo. Na faunu okolnog područja utjecaj može imati i buka tijekom rada strojeva. Za očekivati je da će se životinje, kojima smeta povećana razina buke, skloniti na okolna staništa gdje je utjecaj manji ili ga nema. Sadnjom autohtonih vrsta (koje moraju biti kompatibilne s pedološkim i ekološko-vegetacijskim uvjetima područja) tijekom biološke rekultivacije smanjit će se utjecaj jer će se osigurati uvjeti opstanka biljnih i životinjskih vrsta kroz uspostavu novih staništa. Na temelju navedenog procjenjuje se da je, s obzirom na rasprostiranje, jačinu i trajanje utjecaja na bioraznolikost, utjecaj zahvata ograničenog

(lokalnog) rasprostiranja i slabe jačine te trajan na ograničenom prostoru EP i privremen u odnosu na neposrednu okolinu.

EP se nalazi izvan područja zaštićenih temeljem Zakona o zaštiti prirode. Najbliža zaštićena područja su Posebni rezervat Veliko i malo blato na udaljenosti oko 14 km zračne linije sjeverozapadno od EP i Parka prirode Velebit na udaljenosti oko 14,5 km zračne linije sjeveroistočno od EP. S obzirom na značajke zahvata i udaljenost od zaštićenih područja, neće biti utjecaja na iste.

EP se nalazi unutar područja ekološke mreže, u području očuvanja značajnom za ptice (POP) HR1000024 Ravni kotari. Područje je veličine 65.114,7556 ha i obuhvaća 18 ciljnih vrsta ptica. Na širem području zahvata (područje 5 km oko EP) nalaze se područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001325 Ninski stanovi – livade (oko 0,5 km od EP), HR4000005 Privlaka – Ninski zaljev – Ljubački zaljev (oko 2 km od EP) HR3000421 Solana Nin (oko 3 km od EP), HR3000176 Ninski zaljev (oko 3,1 km od EP), HR2001366 Bokanjačko blato (oko 3,3 km od EP) i HR3000175 Ljubački zaljev (oko 3,7 km od EP) te područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000023 SZ Dalmacija i Pag (oko 600 m od EP). Na temelju procijenjenih predvidivih utjecaja zahvata na ciljne vrste i cjelovitost područja ekološke mreže u glavnoj ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu se navodi: Za područje planiranog zahvata je tijekom provedenog ornitološkog istraživanja u sezoni gniježđenja, za proljetne i jesenske selidbe, te zimi zabilježeno 73 vrsta ptica. Od toga je 8 vrsta izdvojeno kao ciljnih vrsta ekološke mreže HR1000024 Ravni kotari. Ciljne vrste ptica koje su ugrožene planiranim zahvatom su uglavnom gnjezdarice travnjaka te dijelom gnjezdarice grmlja i duplji drveća, kao što su primorska trepteljka, jarebica kamenjarka, ševa krunica, leganj, rusi svračak, sivi svračak, zlatovrana i eja livadarka. Izvođenjem zahvata, odnosno pripremom i eksploracijom na planiranoj lokaciji Rašinovac doći će do utjecaja na ciljne vrste gubitkom staništa za gniježđenje i prehranu posebno ukoliko će se radovi izvoditi u razdoblju gniježđenja od ožujka do kolovoza. Značajniji negativan utjecaj moguć je na ciljne vrste gnjezdarica zlatovranu, eju livadarku, primorsku trepteljku i ševu krunicu. Primjenom predloženih mjera ublažavanja, značajan negativan utjecaj će se smanjiti ispod razine značajnosti te neće doći do značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja navedenih ciljnih vrsta ptica. Kako se u okolini lokacije zahvata nalaze uglavnom travnjaci s različitim intenzitetom obradivanja, livadne vrste ptica će se premjestiti na nove travnjake što će ublažiti negativan utjecaj zbog gubitka staništa. Posebnu vrijednost imaju lokve u rubnoj zoni koje su značajno pojilište za ptice kao i rubni dijelovi lokacije koji su omeđeni grmljem i starim drvećem koji su značajni za ptice gnjezdarice grmlja i duplji drveća (npr. zlatovrana). Na taj način će se poboljšati efikasnost gniježđenja i izvođenja mladih ptica u sezoni gniježđenja. Postepenom sukcesijom močvarnih biljnih vrsta, uz lokve u rubnim dijelovima lokacije zahvata, stvorit će se vegetacija koja će pogodovati nastanjuvanju drugih vrsta ptica, koje će se zadržavati osim u sezoni gniježđenja i na proljetnoj i jesenskoj selidbi. Planirani zahvat eksploracije gline je površinski velik, no provodit će se rekultivacija područja na dijelovima gdje će biti završena eksploracija i provedena tehnička sanacija. Nakon završetka biološke rekultivacije prostor će se postepeno vraćati u doprirodno stanje. Također, iskopom se stvaraju strmi odroni, koji će biti pogodni za zlatovranu, koja može izgraditi gnijezda u strmim odronima, a pojavit će se i druge vrste ptica. Slijedom navedenog zaključeno je da je planirani zahvat, uz primjenu predloženih mjera ublažavanja utjecaja i programa praćenja koji proizlaze iz Glavne ocjene i Studije, prihvatljiv za ekološku mrežu.

Budući da se prilikom eksploracije ne koristi voda, uslijed aktivnosti na EP ne nastaju tehnološke otpadne vode. Korištenjem mobilnog sanitarnog čvora izbjegnuto je ispuštanje sanitarnih

otpadnih voda. Eksplotacija neće imati utjecaja na postizanje ciljeva zaštite okoliša, koji su primjenjivi na zahvat. Zahvat neće imati utjecaj na stanje vodnih tijela. Zahvat neće imati utjecaj na količinsko stanje tijela podzemne vode JKGN_09 – BOKANJAC - POLIČNIK jer predmetnim zahvatom neće doći do zahvaćanja vode iz podzemnog vodnog tijela kao ni procjeđivanja nepročišćene vode u podzemlje.

Utjecaj na tlo je trajan budući da će se u potpunosti ukloniti na dijelu gdje će se obavljati eksplotacija. Uklonjeno tlo/humus će se odložiti na odgovarajuće mjesto unutar EP, kako bi se iskoristilo za biološku rekultivaciju prostora čime se utjecaj svodi na prihvatljivu razinu.

Temeljem proračuna odnosno modeliranja rasprostiranja lebdećih čestica, procijenjeno je da će se prosječna godišnja koncentracija kod najbližih građevinskih područja biti znatno manja od graničnih vrijednosti. Temeljem rezultata proračuna i rasprostranjenosti strojeva i uređaja na velikoj površini može se zaključiti da će utjecaj na okoliš uslijed emisije ispušnih plinova biti prihvatljiv. Realizacijom zahvata neće biti ugrožena kvaliteta zraka u okolišu EP odnosno neće doći do promjene kategorije zraka.

Za procjenu utjecaja na klimatske promjene korišteni su podaci o emisijama prilikom redovnog rada i uslijed transporta. Ukupne emisije CO₂ iznose 122 t/godišnje što je udio od oko 0,001% u odnosu na ukupnu emisiju CO₂ u Republici Hrvatskoj. Iz navedenog se može zaključiti da eksplotacijom neće doći do utjecaja na klimatske promjene. Rezultati analize klimatske otpornosti zahvata uslijed klimatskih promjena pokazali su da je buduća ranjivost zahvata jednaka sadašnjoj te nema potreba za mjerama prilagodbe klimatskim promjenama.

Ukupni utjecaj otvaranja površinskog kopa i eksplotacije ciglarske gline na EP na sustave krajobraza procijenjen je kao mali utjecaj što znači da je promjena, u osnovnim vizualnim elementima, slabo vidljiva i ne privlači pažnju. Početak eksplotacije, te sam tijek eksplotacije uzrokovat će promjenu krajobraza, promjenom strukture reljefa i površinskog pokrova što će izravno utjecati na promjenu vizura oblikovanjem vidljivog elementa u krajobrazu. Promjena reljefa i površinskog pokrova utjecat će na strukturno-vizualna obilježja krajobraza same lokacije EP i njegove neposredne okoline. Tijekom vremena eksplotacije, te nakon njega utjecaj na sustave krajobraza moguće je smanjiti primjenom mjera zaštite te usporednom provedbom biološke sanacije u skladu s prirodnim i krajobraznim obilježjima na lokaciji EP.

Na samoj lokaciji nisu utvrđena zaštićena kulturna dobra. S obzirom na položaj EP i udaljenost EP od najbližih evidentiranih dobara u širem okolišu (oko 2 km) ne očekuje se utjecaj na iste.

Proračunom razina buke s pretpostavkom istovremenog rada svih izvora buke dobiveni su rezultati koliki će utjecaj eksplotacije biti na buku okoliša. Rezultati proračuna pokazuju da će razine buke koje će se na granici s građevinskim područjem naselja javljati kao posljedica eksplotacije biti niže od dopuštene vrijednosti te se može zaključiti da je utjecaj bukom prihvatljiv.

Uz odvojeno prikupljanje otpada u namjenskim spremnicima s obzirom na vrstu otpada i predaju istog ovlaštenoj osobi, ne očekuje se negativni utjecaj na okoliš. Prijevoz materijala izvan EP (kamionski transport) obavljat će se nerazvrstanom cestom koja se u naselju Ninski Stanovi spaja sa županijskom cestom ŽC6011.

*Prema izvještaju o brojanju **prometa** sa najbližeg brojačkog mjesta 4824 Ninski stanovi na županijskoj cesti ŽC6011 prosječni godišnji dnevni promet iznosio je 3 407 vozila, a prosječni ljetni dnevni promet iznosio je 8 232 vozila. U slučaju maksimalne eksploatacije procijenjen je maksimalni promet od 46 kamiona dnevno što je udio od 0,6% u prometu. Iz navedenog se može zaključiti da je utjecaj uslijed povećanja prometa prihvatljiv.*

*Ukoliko se primjenjuju pravila zaštite na radu i predložene mjere zaštite koje onemogućuju ispuštanje štetnih tvari u okoliš vjerovatnost nastajanja **nekontroliranih događaja** odnosno iznenadnog onečišćenja svedena je na minimum. Na EP će biti dovoljna količina sredstva za uklanjanje eventualno prolivenog goriva te će se pravovremenim postupanjem mogući utjecaj uslijed ovakvog događaja svesti na najmanju moguću mjeru.*

Kod **određivanja mjera (A)**, što ih nositelj zahvata mora poduzimati, Ministarstvo se pridržavalо i načela predostrožnosti navedenih u članku 10. Zakona, koji nalaže da se razmotre i primjene mјere koje doprinose smanjivanju onečišćenja okoliša utvrđene propisima i odgovarajućim aktom.

- **Opće mјere zaštite** propisane su u skladu sa Zakonom o rудarstvu („Narodne novine“, broj 56/13, 14/14, 52/18, 115/18 i 98/19) i Zakonom o cestama („Narodne novine“ broj 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14 i 110/19).
- **Mjere zaštite bioraznolikosti** propisane su u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19).
- **Mjere zaštite ekološke mreže** propisane su u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode i Pravilnikom o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima („Narodne novine“, broj 27/21). Mjere ublažavanja negativnog utjecaja na ciljne vrste i cjelovitost područja ekološke mreže propisane su u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode, Uredbom o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područja ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/19) i Pravilnikom o ciljevima očuvanja i osnovnim mјerama za očuvanje ptica u području ekološke mreže („Narodne novine“, broj 25/20 i 38/20-ispr.).
- **Mjere zaštite voda i vodnih tijela** propisane su u skladu sa Zakonom o vodama („Narodne novine“, broj 66/19).
- **Mjera zaštite tla** u skladu je sa Zakonom o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18).
- **Mjere zaštite zraka** određene su u skladu sa Zakonom o zaštiti zraka („Narodne novine“ broj 127/19) i Pravilnikom o mјerama za sprečavanje emisije plinovitih onečišćivača u obliku čestica iz motora s unutrašnjim izgaranjem koji se ugrađuju u necestovne pokretne strojeve TPV 401, („Narodne novine“, broj 113/15).
- **Mjere zaštite krajobraza** su u skladu su sa Zakonom o zaštiti prirode te odredbama prostornih planova.
- **Mjera zaštite od buke** propisana je u skladu sa Zakonom o zaštiti od buke („Narodne novine“, broj 30/09, 55/13, 153/13, 41/16, 114/18 i 14/21) i Pravilnikom o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine“, broj 145/04).
- **Mjere za gospodarenje otpadom** u skladu su sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom ("Narodne novine", broj 94/13, 73/17, 14/19, 98/19).
- **Mjera zaštite kulturnih dobara** određena je u skladu s člankom 45. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20 i 117/21).

- *Mjerom za sprječavanje nekontroliranih događaja* provedeno je načelo predostrožnosti sukladno Zakonu o zaštiti okoliša.
- *Mjera zaštite nakon prestanka eksploracije* u skladu je sa Zakonom o rudarstvu i Zakonom o zaštiti prirode.

Nositelja zahvata se člankom 142. stavkom 1. Zakona obvezuje na **praćenje stanja okoliša i ekološke mreže (B)** posredstvom stručnih i za to ovlaštenih osoba, koje provode mjerena emisija i imisija, vode očevide, te dostavljaju podatke nadležnim tijelima.

- **Program praćenja kvalitete zraka** temelji se na Zakonu o zaštiti zraka te Pravilniku o praćenju kvalitete zraka („Narodne novine”, broj 72/20) i Uredbi o razinama onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine”, broj 77/20).
- **Program praćenja krajobraza** odnosno praćenje tehničke sanacije i biološke rekultivacije utvrđen je temeljem Zakona o zaštiti prirode i temeljem dosadašnje inženjerske prakse.
- **Program praćenja razine buke** temelji se na Zakonu o zaštiti od buke, a način praćenja propisan je člankom 2. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave.
- **Program praćenja stanja ekološke mreže** temelji se na Zakonu o zaštiti prirode, Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/19), Pravilniku o popisu stanišnih tipova i karti staništa („Narodne novine“ broj 27/21) i Pravilniku o strogo zaštićenim vrstama („Narodne novine“ broj 144/13 i 73/16).

Sukladno članku 21. stavku 2. Uredbe, prije donošenja rješenja nacrt rješenja je stavljen na uvid javnosti na internetskim stranicama Ministarstva u trajanju od 8 dana s datumom objave 22. travnja 2022. godine i na njega nisu dostavljene primjedbe.

Obveza nositelja zahvata pod točkom II. ovog Rješenja proizlazi iz odredbe članka 10. stavka 3. Zakona, kojim je utvrđeno da se radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš pri planiranju i izvođenju zahvata moraju primjenjivati utvrđene mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te program praćenja stanja okoliša i ekološke mreže.

Točka III. izreke ovog rješenja utemeljena je na odredbama članka 142. stavka 2. Zakona.

Točka IV. ovog rješenja sadrži pridržaj opoziva rješenja ako nositelja zahvata ne provodi propisane mjere zaštite i programa praćenja s obzirom na to da je za očuvanje sastavnica okoliša, kao i ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja ekološke mreže to nužno. Sukladno članku 98. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09 i 110/21), izrekom rješenja se odlučuje o upravnoj stvari te ona mora biti jasna i nedvosmislena, te kratka i određena. Kada je za provođenje rješenja bitan rok, ili se rješenjem određuje neki namet ili pridržaj opoziva te sve mora biti navedeno u izreci. Tako Ministarstvo pridržava pravo opoziva ovoga Rješenja i ako rezultati praćenja stanja pokažu negativne utjecaje zahvata na ciljne vrste i/ili njihova staništa te ciljne stanišne tipove područja ekološke mreže te središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode donese mišljenje o obvezi primjene dodatnih mjera ublažavanja i/ili potrebi nastavka programa praćenja, a nositelj zahvata ih ne izvršava.

Prema odredbi članka 85. stavka 5. Zakona nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš (točka V. ovog rješenja).

Rok važenja ovog rješenja propisan je u skladu s člankom 92. stavkom 1. Zakona, dok je mogućnost produženja važenja ovog rješenja propisana u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona (točka VI. ovog rješenja).

Obveza objave ovog rješenja na internetskim stranicama Ministarstva utvrđena je člankom 91. stavkom 2. Zakona (točka VII. ovog rješenja).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnog судa u Splitu, Put Supavlja 1, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom судu neposredno u pisanim oblicima, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom odnosno dostavlja elektronički.

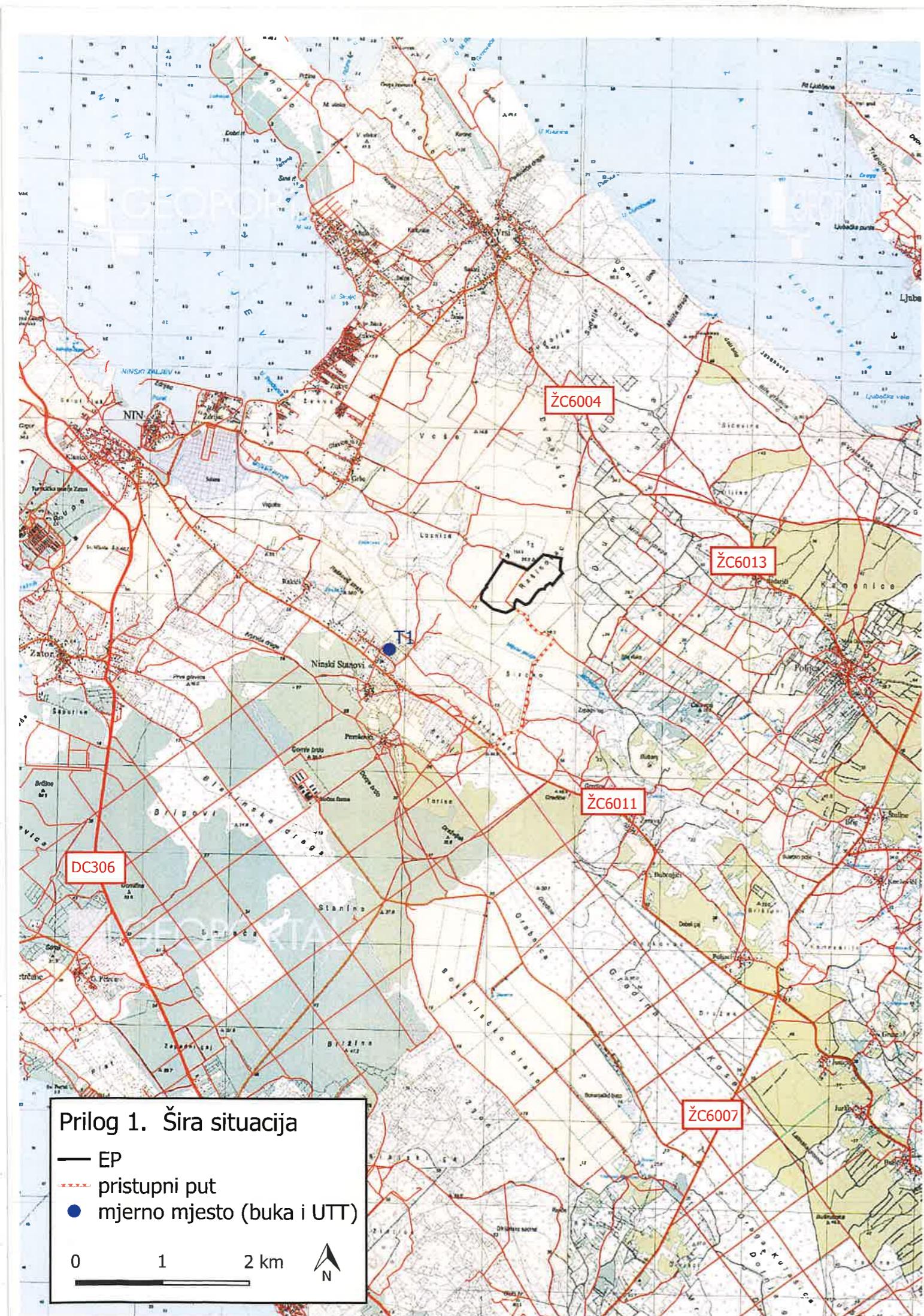

DOSTAVITI:

1. FASSA d.o.o., Jadranska 1, Obrovac (**R!**, s povratnicom)

NA ZNANJE:

1. Državni inspektorat, Inspekcija zaštite okoliša, Šubićeva 29, Zagreb

PRILOG 2. POSTOJEĆE STANJE

